

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

1. **Onderwerp**
Startnotitie Jumelage Gemeente Eijsden-Margraten 2015
2. **Beslispunt(en)**
In te stemmen met de Startnotitie Gemeente Eijsden-Margraten 2015
3. **Aanleiding / motivering**
Het aangaan van een jumelage staat al enige tijd op de (politieke) agenda als mogelijke vorm van grensoverschrijdende samenwerking.
4. **Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit**
Zowel het coalitie-akkoord 2014-2018, de Strategische visie 2022 "Vernieuwen door Verbinden" en de Programmabegroting 2015-2018 geven aan dat grensoverschrijdende samenwerking gewenst en zelfs noodzakelijk is. Jumelage is vorm van die grensoverschrijdende samenwerking.

Een goede jumelage kan heel wat voordelen bieden voor een gemeenschap en een gemeente. Door mensen (en organisaties) samen te brengen uit verschillende delen van Europa, krijgen zij de kans om hun problemen met elkaar te delen, ideeën uit te wisselen en verschillende standpunten te begrijpen over om het even welk onderwerp waar een gedeelde interesse, bezorgdheid en behoefte aan samenwerking/kennis over bestaat.
5. **Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording**
Bij het invullen van de jumelage-agenda zal participatie steeds moeten worden meegenomen overeenkomstig de vastgestelde Participatienota "De kracht van de burger" loslaten in vertrouwen.

6. **Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost**
In dekking voor deze kosten wordt voorzien via de reguliere begrotingspost bestuursondersteuning. Zowel de ontwikkeling van jumelage als de voorgestelde dekking vallen binnen het programma bedrijfsvoering.
7. **Planning, uitvoering en evaluatie**
- Fase 1: Startnotitie in gemeenteraad van 29 september 2015
 - Fase 2: Jumelageverkenning voorleggen aan gemeenteraad in 4e kwartaal 2015/1^e kwartaal 2016
 - Fase 3: Inrichten jumelage in 2^e kwartaal 2016
 - Fase 4: Vullen jumelage-agenda (doorlopend)
8. **Communicatie**
Op de geëigende momenten zal – afhankelijk van het ontwikkelingsproces – intern en extern worden gecommuniceerd omtrent het jumelagetract en het vullen van de jumelage-agenda.

Het college van Eijsden-Margraten,
De secretaris, De voorzitter,

Mathea Severeijns Dieudonné Akkermans

RAADSBESLUIT

De Raad van de gemeente Eijsden-Margraten;
gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders;
gelet op het advies van de raadscommissie Algemene Zaken, Middelen en Milieu;

Besluit:

In te stemmen met de Startnotitie Jumelage Gemeente Eijsden-Margraten 2015, zoals opgenomen in de bijlage.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 29 september 2015

De griffier,

Mr. Marc Verbeet

De voorzitter,

Dieudonné Akkermans

Bijlage:

**STARTNOTITIE
JUMELAGE
GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN
2015**

STARTNOTITIE JUMELAGE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN 2015

1. Inleiding

Het coalitie-akkoord 2014-2018, de Strategische visie 2022 "Vernieuwen door Verbinden" en de Programma Begroting 2015-2018 geven allen aan dat de gemeente Eijsden-Margraten een grensgemeente bij uitstek is met een unieke ligging in de regio. Internationale samenwerking wordt als belangrijk en zelfs noodzakelijk beschouwd. Het aangaan van een jumelage in België wordt daarbij als een mogelijke vorm van die samenwerking genoemd.

Verder is actueel het onlangs gesloten coalitie-akkoord van de provincie Limburg waarin de coalitie aangeeft een forse impuls te willen geven aan Euregionaal beleid op de terreinen van de arbeidsmarkt, onderwijs, toerisme & recreatie, cultuur, zorg, veiligheid, natuur en bereikbaarheid.

Grensoverschrijdend denken én handelen in het belang van het leef- en vestigingsklimaat staan ook bij de provincie voorop.

2. Wat is een jumelage?

"Een jumelage is het samenkomen van twee gemeenschappen die samen actie willen ondernemen in een Europees kader met de bedoeling hun problemen onder ogen te zien en een steeds hechtere vriendschapsband te ontwikkelen."

Dit was de definitie van jumelages die Jean Bareth, een van de oprichters van The Council of European Municipalities and Regions (CEMR) na de tweede wereldoorlog, vele jaren geleden gaf. Op deze manier gaf hij de basiswaarden van jumelages weer: vriendschap, samenwerking en wederzijds begrip tussen volkeren in Europa.

Soorten jumelages:

Er bestaan verschillende soorten jumelages:

- **sociaal-culturele jumelage:** scoort sterk op het vlak van betrokkenheid van de burgers, maar zet te weinig in op inhoudelijke beleidsdomeinen;
- **symbolische jumelage:** houdt het vaak op ceremoniële bijeenkomsten, kent weinig betrokkenheid van burgers en mist inhoud;
- **jumelage rond kennisuitwisseling:** een jumelage opgebouwd rond kennisuitwisseling en technische assistentie is nuttig voor lokale besturen door de concrete inhoud van de samenwerking, maar gaat wat voorbij aan de betrokkenheid van de burgers;
- **jumelage voor actief Europees burgerschap:** grote betrokkenheid van de burgers, gekoppeld aan duidelijke inhoudelijke, beleidsmatige keuzes.

Een goede jumelage kan heel wat voordelen bieden voor een gemeenschap en een gemeente. Door mensen samen te brengen uit verschillende delen van Europa, krijgen zij de kans om hun problemen met elkaar te delen, ideeën uit te wisselen en verschillende standpunten te begrijpen over om het even welk onderwerp waar een gedeelde interesse of bezorgdheid over bestaat.

3. Hoe ziet een jumelage er concreet uit?

Een jumelage betekent feitelijk de ondertekening van een document dat door de jumelage partners wordt ondertekend en waarbij men zich over en weer elkaars vriendschap en/of intentie tot samenwerking uitspreekt. Hoewel het niet wettelijk bindend is, is het ondertekenen van een formele jumelage 'eed' of overeenkomst toch handig voor het opzetten van een vertrouwelijke relatie op lange termijn en ook als in het kader van eventuele (Europese) subsidietrajecten.

De vorm en inhoud zijn niet vastgelegd en kunnen zeker aangepast worden aan de specifieke aard van het partnerschap dat wordt opgezet, in overeenstemming met de wensen van alle partners. Een jumelage eed of oorkonde wordt bij voorkeur voorgelegd aan de gemeenteraad voor overleg en goedkeuring.

De ondertekenende gemeenten/partners nemen dus een gezamenlijk engagement, maar dit houdt geen wettelijke verplichtingen in, en er zijn geen wettelijk gevolgen in het geval er problemen ontstaan in de toekomst.

4. Het starten en doorlopen van een jumelagetract.

Doelstelling en uitgangspunten

In zijn algemeenheid kunnen de doelstelling van- en uitgangspunten voor het aangaan van een jumelage worden omschreven als het bevorderen, coördineren en ontwikkelen van vriendschapsbanden tussen beide gemeenten en hun bevolking waarbij mensen en organisaties in contact worden gebracht brengen met elkaar om bij te dragen aan een gemeenschappelijk Europa. De nadruk bij de internationale contacten ligt bij de overdracht van kennis en versterking van het lokale bestuur en het kennisnemen van de diversiteit aan culturen.

Alvorens een jumelagetract concreet en (in)gericht op te starten is het wenselijk om voor de gemeente Eijsden-Margraten een aantal zaken, zoals randvoorwaarden, *ambities*, uitgangspunten, doelstelling(en) en *maatschappelijk-economisch rendement*, voor een optimale en toekomstbestendige jumelage te verkennen en vooraf goed in kaart te brengen. Dit kan worden omschreven als fase 1 van een jumelagetract en deze notitie beoogt hiertoe de aanzet te geven.

Veel jumelages doen aan uitwisseling van mensen. Om de beurt ontvangen de gemeenten een groep burgers, verenigingen of instellingen of sturen ze een delegatie naar de zuster gemeente. De ervaring leert dat vooral informatie wordt uitgewisseld in de domeinen cultuur, toerisme, jeugd en sport. Sinds eind jaren 80 worden de jumelages – als ze binnen de Europese grenzen blijven – financieel ondersteund door de Europese Gemeenschap.

Een verkenning zou - gezien vanuit de samenwerkingsgedachte - breder gericht kunnen zijn en wel op het construeren van een jumelage als een soort 'kapstok' waaraan zowel beleidsthema's als concrete initiatieven en vriendschaps- en uitwisselingsactiviteiten kunnen worden opgehangen. Dat laatste wil zeggen een mengeling van de eerder genoemde soorten jumelages, vervat in één jumelage. Zoals gezegd, een jumelage heeft geen vaste vorminhoud en vorm zou altijd de inhoud moeten dienen. De jumelage is dan niet alleen een vriendschapsband of verbroedering met uitwisselingen maar ook samenwerking. Gezien als een metafoor kan worden gesproken van 'het bouwen van een auto' waarbij dat samenwerkingsvehikel door meerdere 'chauffeurs' uit de gehele gemeenschap voor verschillende routes en reisdoelen kan worden gebruikt'. Vanwege de geografische ligging van de gemeente Eijsden-Margraten is het wenselijk niet alleen België maar de gehele Euregio/Benelux/ Duitsland/Europa te betrekken bij de verkenning.

Bestaat er bij de jumelagepartners de behoefte aan een samenwerking op het terrein van bijvoorbeeld toerisme & recreatie of landschap- en natuur, dan kan gezamenlijk beleid worden ontwikkeld en projecten en/of initiatieven worden uitgevoerd, waarbij de jumelage als grondslag dient. Van daaruit kunnen dan bestaande of nieuwe middelen worden aangewend en waar mogelijk subsidies worden aangevraagd. Belangrijk bij het agenderen van jumelage-activiteiten is de bijbehorende en passende maatschappelijke participatie en *betrokkenheid* steeds in acht te nemen.

Denk- en zoek richtingen verkenningstocht jumelage (zoekgebied Benelux/Duitsland/Europa)

	Immaterieel erfgoed	Fruit	Wereldoorlog II	Muziek	Toerisme & Recreatie/Landschap	Open categorie
Sociaal- cultureel	X			X		
Symboliek	X		X			
Kennis		X				
(Europees) Burgerschap					X	
Partners - Verenigingen	Plombières	Borgloon, Sint Truiden, Zuid-Tirol	Normandië, Diekirch- Ettelbruck, Wiltz, Monschau, Hürtgenwald of Ieper (WWI)	Riemst	Voeren/Veere/Sluis Monschau/Bittburg	
Open categorie						

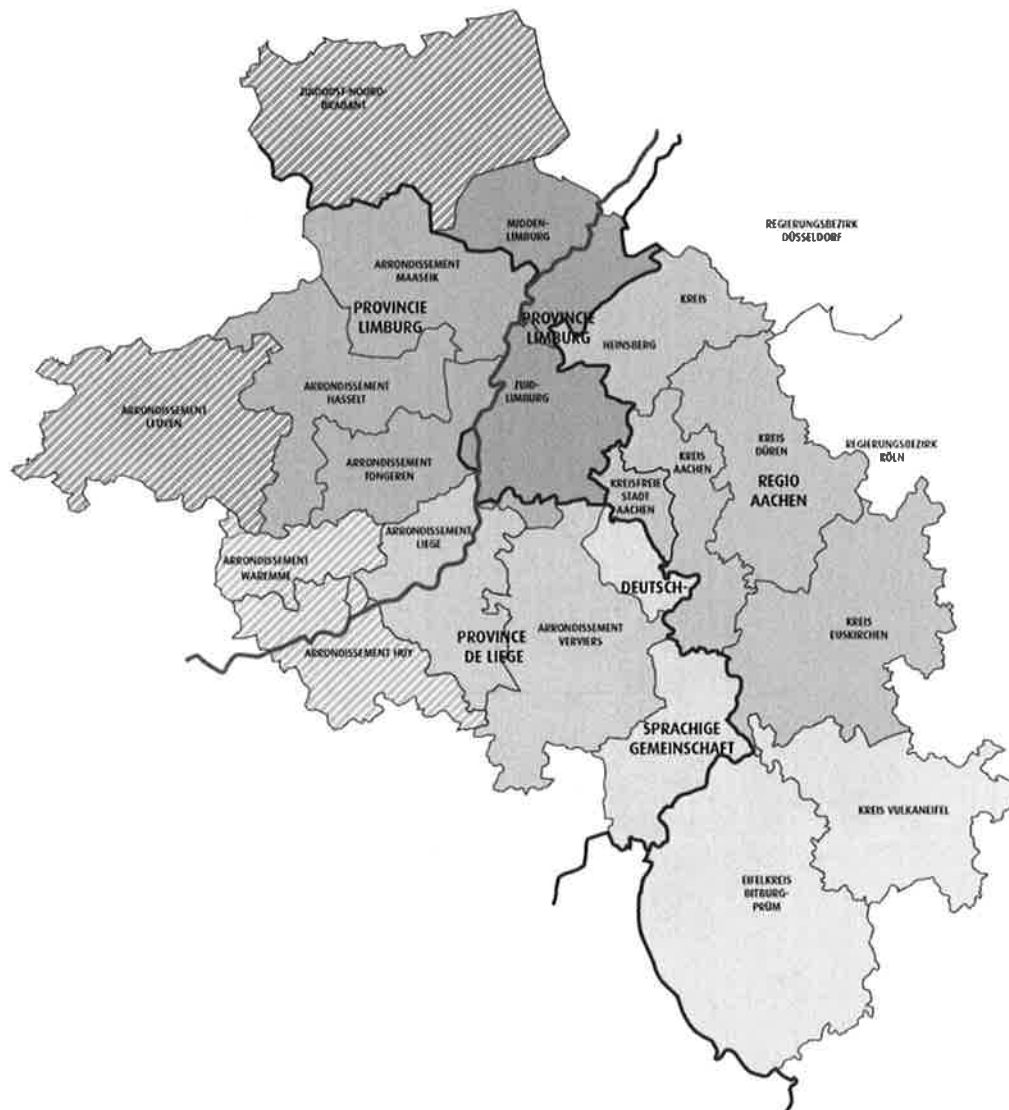
Na de hierboven bedoelde verkenning wordt het (meer) bestuurlijke proces doorlopen om te komen tot de daadwerkelijke totstandkoming van de jumelage oftewel de ondertekening van een jumelage-document. Dit gedeelte van het jumelagetrace kan worden omschreven als fase 2. Fase 3 is het vullen van de jumelage-agenda en deze fase is doorlopend en dynamisch naar de toekomst toe.

5. Concreet

Alvorens een jumelagetrace concreet in te richten en op te starten is het wenselijk een verkenning te laten plaatsvinden waarbij de meest optimale en toekomstbestendige jumelage *met uitgangspunten en doelstelling* in beeld wordt gebracht. Vervolgens kan het bestuurlijke proces om te komen tot een jumelage worden doorlopen waarna de jumelage-agenda kan worden gevuld.

6. Planning

- Startnotitie in gemeenteraad van september 2015
- Fase 1: Jumelageverkenning voorleggen aan gemeenteraad 4e kwartaal 2015/1^e kwartaal 2016
- Fase 2: Inrichten jumelage 2^e kwartaal 2016
- Fase 3: Vullen jumelage-agenda

Euregio Maas-Rijn

Benelux

